

SPIS TREŚCI

z życia BUL	8 marca na polskich plakatach z okresu PRL - wystawa Kierunek E-Książka. Moda i tradycja Conversation Club & Gaming Day w American Corner
wydarzenia	Odsłonięcie tablicy upamiętniającej protesty studentów w 1968
sprawozdania	Szkolenie: "Prawo autorskie i otwarty dostęp"
warto przeczytać	Jacek Hugo-Bader - <i>Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak</i>
nowości książkowe	

8 marca na polskich plakatach z okresu PRL - wystawa

Wernisaż wystawy odbył się w czwartek 8 marca o godz. 13.15 w holu starego gmachu Biblioteki. Obchody Międzynarodowego Dnia Kobiet biorą swój początek ze strajków pracownic przemysłu odzieżowego w Stanach Zjednoczonych, walczących o lepsze warunki pracy. W Polsce święto to upowszechniło się w okresie PRL.

Na wystawie zostały zaprezentowane okolicznościowe plakaty z lat 70. i 80. ubiegłego wieku związane ze świętem Dnia Kobiet, wpisujące się w oficjalną propagandę państwa.

W minionej epoce oprócz popularnych goździków panie często były obdarowywane produktami trudno dostępnymi np. rajstopami, mydłem czy też kawą. Kreowano wizerunek kobiety jako przykładnej matki, zaradnej gospodyni domowej, zadowolonej pracownicy.

Poprzez odwołanie się do czasów PRL, wystawa dała możliwość dostrzeżenia przemian jakie nastąpiły w społecznym odbiorze tego święta. Współcześnie 8 marca staje się pretekstem do dyskusji nad równouprawnieniem kobiet i poszanowaniem ich praw, łamiąc stereotypowy wizerunek z lat ubiegłych.

Uzupełnieniem ekspozycji był multimedialny pokaz fotografii z archiwum Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, na którym pokazano bibliotekarki w trakcie codziennej pracy, spotkania towarzyskie w BUL i obchody święta 8 marca w 1978 roku. Prezentację fotografii można było oglądać w pierwszym dniu wystawy, a plakaty były prezentowane do końca marca.

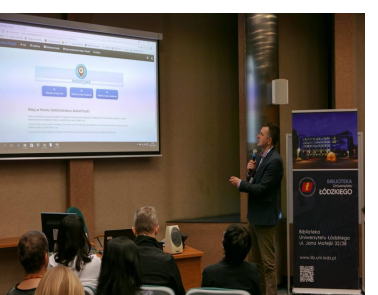
(Radosław Michalski, Paweł Fiszera
fot. T.Szczepanowski)

Kierunek E-Książka. Moda i tradycja

6 marca br. w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego, w ramach obchodów Międzynarodowego Tygodnia Czytania E-książek (4-11.03.2018r.), odbyło się VI spotkanie z cyklu "Kierunek e-książka. Moda i tradycja". W tym roku chcieliśmy pokazać jak zmienia się kultura czytania w sieci, przedstawić nowe podejście do książki, style czytania, co w chwili obecnej można nazwać książką elektroniczną. Jaki wpływ na czytanie w sieci mają ilustracje, grafiki, komiks, gry, blogi. Co jest modą, a co tradycją.

Organizatorami tego wydarzenia była Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego wraz z Wydawnictwem Uniwersytetu Łódzkiego. Honorowy patronat nad seminarium sprawował prof. dr hab. Antoni Różalski, Rektor UL.

Spotkanie moderowała redaktor naczelna Radia UL dr Kinga Sygizman z Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UL.

Dr Rafał Mielczarek przedstawił styl czytelnictwa pracowników i studentów UL w dobie książki elektronicznej. O kulturze czytania i mediach rozprzestrzenianych na podstawie badań Henry'ego Jenkinsa opowiedział dr Michał Wróblewski z Instytutu Kultury Współczesnej UL. Dużo zainteresowanie wzbudziła prezentacja Kariny Rojek (Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku) i Marty Pawlik-Filiśkowskiej (PAN Biblioteki Gdańskie) dotycząca projektu PANKreator, umożliwiającego pobieranie gifów powstałych na bazie zbiorów cyfrowych Biblioteki Gdańskiej PAN.

Czym jest nowoczesne dziennikarstwo naukowe, opowiedzieli twórcy największego bloga naukowego w Polsce Crazy Nauka, Aleksandra i Piotr Stanisławscy. Marcin Skrabka pokazał jak grać w czytanie na smartfonie, a o komiksie internetowym opowiedział dr Paweł Ciolekiewicz. Anna Abramowska przedstawiła światowe trendy w zakupie książek elektronicznych, natomiast naukowe czasopismo video zaprezentował uczestnikom Paweł Kania. Na spotkaniu pojawiło się około stu gości.

Zdjęcia z seminarium powstały dzięki Beacie Gamrowskiej i Dariuszowi Perlińskiemu, a relację dźwiękową opracował Marek Grabowski.

(Dariusz Perliński, Aneta Sobon)

Conversation Club & Gaming Day w American Corner

W sobotę 17 marca w **Centrum American Corner** miały miejsce weekendowe eventy. Najpierw w ramach **Conversation Club** można było ćwiczyć język angielski i dyskutować z amerykańskimi speakerami i zagranicznymi studentami.

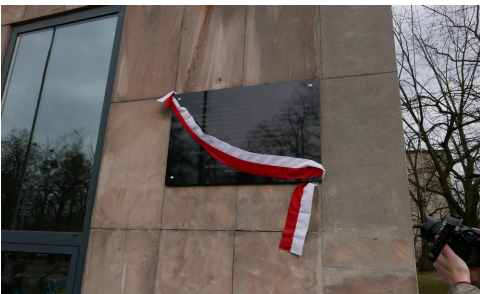
Następnie odbył się **Gaming Day** - w czasie którego, każdy może pograć w planszówki dostępne w naszym Centrum. Oprócz tego dzieci od lat 6 wraz z opiekunami mieli okazję do wspólnej zabawy w programowanie naszych robotów Dash i Dot.

(Michał Woźniak)

Odsłonięcie tablicy upamiętniającej protesty studentów w 1968

W marcu 1968 roku, przed ówczesnym gmachem BUL, łódzcy studenci protestowali w obronie wolności słowa, solidaryzując się ze studentami z Warszawy (zdjęcie 1). 28 marca 2018 roku odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej te wydarzenia. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz Uniwersytetu oraz przedstawiciele łódzkiej społeczności akademickiej.

(fot. B.Gamrowska, arch.)

Szkolenie: "Prawo autorskie i otwarty dostęp"

2 marca 2018 r. na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego odbyło się szkolenie pt. **"Prawo autorskie i otwarty dostęp"**. Spotkaniu przewodniczył dr hab. prof. UL Artur Galkowski, a jego uczestnikami byli pracownicy uczelni.

Pierwszą część szkolenia poprowadził Andrzej Karpowicz - adwokat, od lat zajmujący się problematyką własności intelektualnej i jej ochrony, specjalizujący się w zagadnieniach prawa autorskiego, prasowego, prawa reklamy i mediów, autor książek *Jak reklamować się zgodnie z prawem*, *Autor - wydawca. Poradnik prawa autorskiego*, *Poradnik dla ludzi twórczych: Prawo autorskie i prasowe dla dziennikarzy*, *Podręcznik prawa autorskiego dla uczelni artystycznych*. W swoim wystąpieniu wyjaśnił, jak z perspektywy prawnej należy rozumieć pojęcia utworu i jego autora. Szczegółowo omówił problematykę praw autorskich osobistych i majątkowych. Jako wieloletni praktyk zwrócił uwagę na kwestie będące często przedmiotem sporów prawnych. W części dyskusyjnej spotkania prelegent wyjaśnił wątpliwości zebranych, pojawiające się w praktyce filologicznej (m.in. omówił problemy dotyczące spadkobierców pisarzy i przysługujących im praw).

Drugą część szkolenia poprowadził Piotr Kępski - specjalista ds. otwartego dostępu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Otwarty dostęp i otwarta nauka obejmują swoim zakresem zarówno publikację naukową, dane badawcze jak i same badania. W przyjętym przez MNiSW w 2015 r. dokumencie pt. *Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce*, otwarty dostęp zdefiniowany został jako "rozpowszechnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niego zgodnie z właściwymi przepisami". W trakcie szkolenia szczegółowo omówione zostały licencje Creative Commons. Ten międzynarodowy projekt powstał w 2001 r. w Stanach Zjednoczonych, obecnie jego instytucje partnerskie znajdują się w ponad 80 krajach. Licencje stworzone przez tę amerykańską organizację pozarządową, to zestaw wzorcowych umów licencyjnych, pozwalających twórcom na udostępnienie swojego utworu na określonych warunkach.

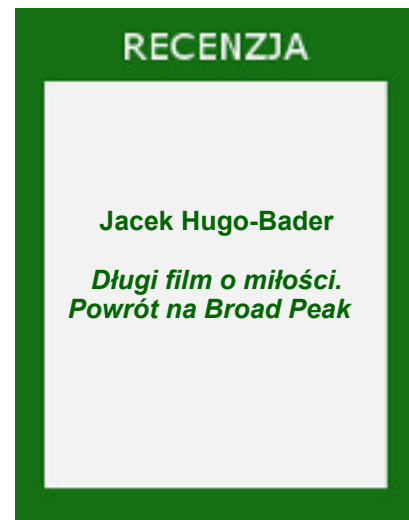
Decydując się na udostępnienie swojego dorobku w ramach otwartych zasobów, autor ma do dyspozycji dwie możliwości publikowania tekstu - może wybrać tzw. drogę złotą (publikowanie w czasopiśmie otwartego dostępu) lub drogę zieloną (deponowanie tekstu w repozytoriach). W trakcie spotkania zaprezentowane zostały również zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie dostępu do informacji naukowej oraz jej ochrony. Są to m.in. zapewnienie otwartego dostępu do badań naukowych i umożliwienie ponownego wykorzystania badań (dane otwarte). Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego we wspomnianym wcześniej dokumencie zaleca, aby uczelnie i jednostki naukowe tworzyły własną politykę otwartego dostępu, wprowadziły stosowne zapisy do swoich regulaminów, wyznaczyły pełnomocnika ds. otwartego dostępu, otwierały dane badawcze, tworzyły własne repozytoria, publikowały doktoraty w otwartym repozytorium oraz monitorowały liczbę otwartych publikacji w macierzystej instytucji.

Jednym z większych repozytoriów w Polsce jest - przywołane przez prelegenta - Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego. Obecnie znajduje się w nim 21 500 dokumentów.

Udostępnianie naukowych zasobów cyfrowych pozwala na szybszy i efektywniejszy obieg treści naukowych, jest również czynnikiem podnoszącym poziom wiedzy w społeczeństwie. Dzięki niemu dorobek naukowy staje się widoczny w wyszukiwarkach międzynarodowych, co znacząco zwiększa liczbę cytowań tekstu. Jest to bezpieczny sposób na przechowywanie publikacji, a licencje Creative Commons pozwalają na indywidualne określenie zasad udostępniania własnego dorobku naukowego.

(Maria Walaszczyk)

WARTO PRZECZYTAĆ

Kim są polscy himalaiści? Co nimi kieruje? Czy zdobywanie kolejnych szczytów jest warte podejmowanego ryzyka? Dramatyczne wydarzenia spod Nanga Parbat, zakończone tragiczną śmiercią Tomasza Markiewicza, postawa francuski Elisabeth Revol, akcja ratunkowa przeprowadzona przez członków wyprawy narodowej na K2 oraz dyskusja nt. polskiego himalaizmu skłoniła mnie do sięgnięcia po książkę Jacka Hugo-Badera "Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak".

Książka, która miała premierę w 2014 r. to relacja z wyprawy polskich himalaiistów na Broad Peak na przełomie czerwca i lipca 2013 r. Celem nie było jednak zdobycie kolejnego szczytu, a odnalezienie ciał uczestników wyprawy narodowej z marca (Tomasza Kowalskiego i Macieja Berbeki), którym po zdobyciu szczytu nie udało się bezpiecznie zejść. Możliwość uczestniczenia w tej wyprawie i podjęcie tematu było dla Jacka Hugo-Badera, jako reportażysty, wyjątkowym wyzwaniem. Wielość wątków tj. dramatyczny temat, uczestnictwo w wyprawie poszukiwawczej członków rodzin osób zaginionych, nieporozumienia w środowisku himalaiistów dotyczące odpowiedzialności za współwzajemny, ekstremalne warunki klimatyczne gwarantowały Hugo-Baderowi wiele inspirujących bodźców, ale także wymagały od autora profesjonalizmu i wyjątkowej delikatności. Udało się to autorowi doskonale połączyć. Podszedł do tematu wieloaspektowo z wielkim szacunkiem dla wszystkich uczestników i dzięki temu książka jest adresowana nie tylko do pasjonatów tego ekstremalnego sportu (sposobu na życie?), ale także do osób mniej zaangażowanych.

Książka to nie tylko relacja z trudów wyprawy poszukiwawczej i kultury marcowej tragedii, ale także próba prezentacji świata pasjonatów gór. Autor poświęca wiele miejsca cechom charakteru i zachowaniom indywidualnych osób. Pokazuje złożone relacje między himalaiistami, ich różne podejścia do tematu wspinaczki, niejednoznaczną ocenę marcowych wydarzeń.

Są także fragmenty poświęcone ekstremalnemu czynnikowi klimatycznym i towarzyszącym im śmiertelnym zagrożeniom. To wszystko daje obraz tego, z czym zmagają się himalaiści i jakie podejmują wyzwania. Co ważne, Jacek Hugo-Bader nie ocenia. Prezentuje fakty, oficjalne stanowiska, warunki, ale pozostawia czytelnikowi furtkę do samodzielnej oceny. Ta książka to ważny głos, który powinni poznać wszyscy oceniający himalaiistów i przebieg poszczególnych wypraw. A co ich pociąga? Co sprawia, że ryzykują wszystko i wyruszają?

W wywiadzie dla Newsweeka przeprowadzonym po premierze książki, Jacek Hugo-Bader mówi: "Mnożstwo himalaiistów powie, że się mierzą sami ze sobą. Ale mnie to nie przekonuje. Mam obawy, że to jest taki specjalny gatunek ludzi, że u siebie są dopiero tam, w górach. Jak sobie podoływają, jadą odpocząć do domu na chwilę. I z tym sobie nie radzą. Wyobraź sobie - facet, który zdobywa ośmiotysięcznik, musi naprawić kran, odrobaczyć psa, pójść na wywiadówkę do syna, pomóc żonie rozwieść pranie, zarobić pieniądze. Beznadzieja, nie?".

książka w katalogu BUL

(Anna Podgórska)

WYBRANE NOWOŚCI KSIĄŻKOWE

ZARZĄDZANIE Andrzej Szymonik Iwo Nowak <i>Współczesna logistyka</i>	PSYCHOLOGIA Wiesław Sikorski <i>Mózg o ciało w psychoterapii</i>	HISTORIA SZTUKI Aneta Pawłowska <i>Studia o sztuce polskiej XIX i XX wieku</i>	PRAWO Jerzy Lachowski Andrzej Marek <i>Prawo karne : zarys problematyki stan prawny na 1 stycznia 2018</i>	LOGOPEDIA red. nauk. Danuta Piłta-Wojciechowska Barbara Sambor <i>Współczesne tendencje w diagnostyce i terapii logopedycznej</i>
EKONOMIA Anna Iwona Piotrowska <i>Bitcoin : płatnicze i inwestycyjne zastosowania kryptowaluty</i>	EKONOMIA Witold Biń <i>Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa</i>	EKONOMIA Jean-Hervé Lorenzi Mickaël Berrebi <i>Świat przemocy : gospodarka światowa 2016 - 2030</i>	EKONOMIA red. nuk. Maria Hass-Symoniuk <i>Rachunkowość finansowa przedsiębiorstwa : od jego powstania do likwidacji</i>	HISTORIA Andrzej Chwałba <i>Legiony Polskie 1914-1918</i>

LEKSYKON BUL - dotychczas opracowane hasła